

Utlåtande om gymnasielagen och lagen om anordnande av studentexamen

33/03.00/2018

SUUS 06.02.2018 § 16

Mer information:

bildningsdirektör Heidi Backman, tfn 050 566 8800

rektor Niklas Wahlström, tfn 050 377 0317

fornamn.efternamn@grankulla.fi

Regeringen beslöt den 25 april 2017 att inleda en reform av gymnasieutbildningen. Syftet med reformen är att öka gymnasieutbildningens attraktionskraft som en allmänbildande utbildningsform som ger behörighet för fortsatta studier vid en högskola, att förbättra utbildningens kvalitet och inlärningsresultaten samt att göra övergången från studierna på andra stadiet till studier på högskolenivå smidigare. För att uppnå de här målen vill man mer än nu satsa på individuella och flexibla studier, sådan handledning och sådant stöd som studierna kräver, studier över läroämnesgränserna och högskolesamarbete.

I lagförslaget stadgas om studier i modersmål och litteratur, studier i det andra inhemska språket och främmande språk, matematisk-naturvetenskapliga studier, humanistisk-samhälleliga studier, studier i religion eller livsåskådningskunskap och studier i konst- och färdighetsämnen samt studiehandledning. Hälsokunskap ska enligt förslaget framöver betraktas som en del av de humanistisk-samhälleliga studierna. Man föreslår inte ändringar i de nuvarande läroämnena eller förhållandet dem emellan. De läroämnen som för tillfället är obligatoriska kommer alltså också framöver att vara det.

Undervisnings- och kulturministeriet bad den 24 januari 2018 om utlåtande om utkastet till gymnasielag och om utkastet till lagen om anordnande av studentexamen senast den 7 mars 2018. Det har därför funnits begränsad tid att analysera utkastet inför utskottets behandling. Enligt förvaltningsstadgan § 20 hör det till utskottets beslutanderätt att avge utlåtanden i ärenden som hör till utskottets verksamhetsområde. Det finska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik kommer att behandla utlåtandet på sitt möte 28.2.2018.

Lagarna skulle enligt propositionen träda i kraft den 1 augusti 2019. I praktiken syns reformerna i gymnasiernas vardag fr.o.m. ingången av augusti 2021, då de nya läroplanerna tas i bruk. Grunderna för den nya läroplanen bereds i ett brett samarbete med intressentgrupperna under 2019-2020. Den nuvarande timfördelningsförordningen tillämpas tills de nya läroplanerna tas i bruk.

Regeringens proposition (endast på finska):

https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/2fc0e238-627e-4906-9b02-2f0bfcfc1810/a14c85f3-2ea0-43cf-8e7f-0a0981d52ea1/ESITYS_20180124104815.PD

E

Lagutkastet:

https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/2fc0e238-627e-4906-9b02-2f0bfcfc1810/c2b20010-f878-4d8a-a784-742557612b18/ESITYS_20180124104911.PDF

F

De elva viktigaste förändringarna i det nya gymnasiet:

<http://minedu.fi/documents/1410845/5394394/De+11+viktigaste+%C3%A4ndringarna+i+det+nya+gymnasiet.pdf/b899bce6-7ab2-4980-8d1f-ce5f774c6330>

Utlåtandet

Gymnasiets uppgift att trygga en bred allmänbildning garanteras fortsättningsvis av lagutkastet, vilket är viktigt. Dessutom utvecklas gymnasieundervisningen i linje med läroplansreformen inom den grundläggande undervisningen 2016 så att ämnesövergripande helheter kan byggas upp, men utgående från en gedigen kunskap i olika ämnen. Det är viktigt att allmänbildningen utvecklas mot djupare kunnande och djupare färdigheter och till en förmåga att hantera helheter. De här förändringarna främjar de studerandes motivation och skapar en enhetligare studiestig från den grundläggande undervisningen till gymnasiestudierna. Också bedömningen ska enligt lagförslaget sporra de studerande i studierna. De studerandes arbete, inläring och kompetensutveckling ska bedömas mångsidigt och utgående från målen för studieperioden. De studerande ska få respons om sin kompetensutveckling och ges möjlighet till självvärdering. Allt detta är positivt.

Enligt förslaget övergår man i gymnasiet till studiepoäng så att två studiepoäng motsvarar en nuvarande kurs. Av studiepoängen kan man enligt förslaget på ett mångsidigare sätt än tidigare skapa studiehelheter som innehåller olika läroämnen. Det här uppmuntrar till att hitta gymnasiespecifika lösningar och till att i allt högre grad bygga undervisningen kring teman och fenomen. Det ger också en möjlighet att rytmisera studierna på ett nytt sätt.

Övergången till högskolornas system med studiepoäng underlättar tillgodoräkandet av högskolestudier under gymnasiet och stöder avläggandet av dem.

Studentexamen har utvecklats i en god riktning i enlighet med den senaste läroplansreformen, vilket är nödvändigt, men i praktiken med ett visst eftersläp. Det är viktigt att studentexamen med så snabb tidtabell som möjligt kan utvecklas i enlighet med förändringarna i gymnasielagen och gymnasiets läroplan. Mest oro i gymnasierna skapar förändringarna i antagningen till högskolorna. Antagningen kommer enligt redan godkända lagändringar att bygga på resultaten i studentexamen, vilket ökar stressen för de studerande i gymnasiet och gör de studerandes val mera ödesdigra med tanke på fortsatta studier än vad som tidigare varit fallet. Det här motarbetar tyvärr de goda ambitionerna i förslaget till gymnasielag. Redan nu visar skolhälsoundersökningen från år 2015 att stressen bland gymnasiestuderande och i synnerhet flickor har ökat markant.

Lagförslagets ambition att trygga tillgången till handledning och specialundervisning för gymnasiestuderande omfattas, men det är viktigt att resurseringen av gymnasiestudierna möjliggör dessa nya ansvarsområden. De som slutfört gymnasiet och som inte erhållit en fortsatt studieplats har enligt lagförslaget rätt att få studiehandledning och karriärplanering under det år som följer på året då lärokursen slutförts. Det här motsvarar målsättningarna i ungdoms- och samhällsgarantin, men utgör samtidigt ett betydande arbetstillskott i studiehandledarnas arbete, eftersom det är betydande andelar av studenterna som inte erhåller en fortsatt studieplats direkt efter gymnasiet.

Lagförslaget fastslår att en del av gymnasiestudierna ska ordnas i samarbete med en eller flera högskolor. De studerande ska också ha möjlighet att utveckla sitt internationella kunnande samt sitt arbetslivs- och företagarkunnande. Grankullas gymnasier arbetar redan i hög grad i enlighet med lagförslaget och stadgandena motsvarar framtidens kompetensbehov. I och med att dessa blir lagstadgade krav kommer det emellertid att förutsättas att systematiskt samarbete med högskolor byggs upp i t.ex. regionala gymnasienätverk. Det är problematiskt att ansvaret för samarbetet läggs på gymnasierna och inte på högskolorna och detta kan föranleda ojämlikhet mellan regioner och gymnasier. Det är viktigt att också högskolorna resurserar samarbetet.

I studentexamen ska ett godkänt prov, enligt lagförslaget, få tas om utan begränsningar. Ur de studerandes synvinkel är reformen god, men den kan försvåra gymnasiernas möjligheter att förutse hur många skribenter som behöver arrangemang gällande de digitala studentskrivningarna.

Som helhet omfattas ändringarna i lagutkastet. De motsvarar framtidens behov och de motsvarar de arbetssätt och den vision som gymnasierna i Grankulla har. Ett framgångsrikt verkställande av lagförslagen förutsätter emellertid att nedskärningar i finansieringen av gymnasiestudierna inte görs under de kommande åren.

Bildningsdirektören:

Utskottet beslutar ge följande riktlinjer för utlåtandet om gymnasielagen och lagen om anordnande av studentexamen samt ger bildningsdirektören fullmakt att utforma det slutliga utlåtandet i enlighet med svenska och finska utskottets riktlinjer.

Gymnasiets uppgift att trygga en bred allmänbildning garanteras fortsättningsvis av lagutkastet, vilket är viktigt. Dessutom utvecklas gymnasieundervisningen i linje med läroplansreformen inom den grundläggande undervisningen 2016 så att ämnesövergripande helheter kan byggas upp, men utgående från en gedigen kunskap i olika ämnen. Det är viktigt att allmänbildningen utvecklas mot djupare kunnande och djupare färdigheter och till en förmåga att hantera helheter. De här förändringarna främjar de studerandes motivation och skapar en enhetligare studiestig från den grundläggande undervisningen till gymnasiestudierna. Också bedömningen ska enligt lagförslaget sporra de studerande i studierna. De studerandes arbete, inläring och kompetensutveckling ska bedömas mångsidigt och utgående från målen för studieperioden. De studerande ska få respons om sin kompetensutveckling och ges möjlighet till självvärdering. Allt detta är

positivt.

Enligt förslaget övergår man i gymnasiet till studiepoäng så att två studiepoäng motsvarar en nuvarande kurs. Av studiepoängen kan man enligt förslaget på ett mångsidigare sätt än tidigare skapa studiehelheter som innehåller olika läroämnen. Det här uppmuntrar till att hitta gymnasiespecifika lösningar och till att i allt högre grad bygga undervisningen kring teman och fenomen. Det ger också en möjlighet att rytmsisera studierna på ett nytt sätt. Övergången till högskolornas system med studiepoäng underlättar tillgodoräkandet av högskolestudier under gymnasiet och stöder avläggandet av dem.

Studentexamen har utvecklats i en god riktning i enlighet med den senaste läroplansreformen, vilket är nödvändigt, men i praktiken med ett visst eftersläp. Det är viktigt att studentexamen med så snabb tidtabell som möjligt kan utvecklas i enlighet med förändringarna i gymnasielagen och gymnasiets läroplan. Mest oro i gymnasierna skapar förändringarna i antagningen till högskolorna. Antagningen kommer enligt redan godkända lagändringar att bygga på resultaten i studentexamen, vilket ökar stressen för de studerande i gymnasiet och gör de studerandes val mera ödesdigra med tanke på fortsatta studier än vad som tidigare varit fallet. Det här motarbetar tyvärr de goda ambitionerna i förslaget till gymnasielag. Redan nu visar skolhälsoundersökningen från år 2015 att stressen bland gymnasiestuderande och i synnerhet flickor har ökat markant.

Lagförslagets ambition att trygga tillgången till handledning och specialundervisning för gymnasiestuderande omfattas, men det är viktigt att resurseringen av gymnasiestudierna möjliggör dessa nya ansvarsområden. De som slutfört gymnasiet och som inte erhållit en fortsatt studieplats har enligt lagförslaget rätt att få studiehandledning och karriärplanering under det år som följer på året då lärokursen slutförts. Det här motsvarar målsättningarna i ungdoms- och samhällsgarantin, men utgör samtidigt ett betydande arbetstillskott i studiehandledarnas arbete, eftersom det är betydande andelar av studenterna som inte erhåller en fortsatt studieplats direkt efter gymnasiet.

Lagförslaget fastslår att en del av gymnasiestudierna ska ordnas i samarbete med en eller flera högskolor. De studerande ska också ha möjlighet att utveckla sitt internationella kunnande samt sitt arbetslivs- och företagarkunnande. Grankullas gymnasier arbetar redan i hög grad i enlighet med lagförslaget och stadgandena motsvarar framtidens kompetensbehov. I och med att dessa blir lagstadgade krav kommer det emellertid att förutsättas att systematiskt samarbete med högskolor byggs upp i t.ex. regionala gymnasienätverk. Det är problematiskt att ansvaret för samarbetet läggs på gymnasierna och inte på högskolorna och detta kan föranleda ojämlikhet mellan regioner och gymnasier. Det är viktigt att också högskolorna resurserar samarbetet.

I studentexamen ska ett godkänt prov, enligt lagförslaget, få tas om utan begränsningar. Ur de studerandes synvinkel är reformen god, men den kan försvåra gymnasiernas möjligheter att förutse hur många skribenter som behöver arrangemang gällande de digitala studentskrivningarna.

Som helhet omfattas ändringarna i lagutkastet. De motsvarar framtidens behov och de motsvarar de arbetssätt och den vision som gymnasierna i Grankulla har. Ett framgångsrikt verkställande av lagförslagen förutsätter emellertid att nedskärningar i finansieringen av gymnasiestudierna inte görs under de kommande åren.

.....

Utskottet konstaterade att det är viktigt att nuvarande obligatoriska ämnen även i fortsättningen förblir obligatoriska, precis så som den nya lagen föreslår. En diskussion om högskolesamarbetet fördes också och framfördes bland annat tanken att det är viktigt att samarbetet inte leder till en alltför stor specialisering i gymnasiet, vars huvuduppgift ska vara allmänbildande. Utskottet förde en diskussion om hur tillgången på studiehandledning och specialundervisning ska kunna garanteras i gymnasiet i framtiden. Med tanke på nuvarande brist på studiehandledare och speciallärare kommer lagförslaget att vara utmanande. Det konstaterades också att lagförslaget i nuvarande form försvårar gymnasiernas möjligheter att förutse hur många skribenter som behöver arrangemang gällande de digitala studentkrivningarna. Det konstaterades att den största oron för tillfället kanske ändå är högskolornas nya antagningsgrunder som märkbart ökat stressen bland studerande. Antagningsgrunderna som betonar studentexamensresultatets betydelse kan tyvärr försvåra genomförandet av de pedagogiska tankarna i förslaget till ny gymnasielag.

Bildningsdirektören förändrade sitt beslutsförslag:

Utskottet beslutar ge följande riktlinjer för utlåtandet om gymnasielagen och lagen om anordnande av studentexamen samt ger bildningsdirektören fullmakt att utforma det slutliga utlåtandet i enlighet med svenska och finska utskottets riktlinjer.

Gymnasiets uppgift att trygga en bred allmänbildning garanteras fortsättningsvis av lagutkastet. De läroämnen som för tillfället är obligatoriska kommer också framöver att vara det, vilket är viktigt. Dessutom utvecklas gymnasieundervisningen i linje med läroplansreformen inom den grundläggande undervisningen 2016 så att ämnesövergripande helheter kan byggas upp, men utgående från en gedigen kunskap i olika ämnen. Det är viktigt att allmänbildningen utvecklas mot djupare kunnande och djupare färdigheter och till en förmåga att hantera helheter. De här förändringarna främjar de studerandes motivation och skapar en enhetligare studiestig från den grundläggande undervisningen till gymnasiestudierna. Också bedömningen ska enligt lagförslaget sporra de studerande i studierna. De studerandes arbete, inläring och kompetensutveckling ska bedömas mångsidigt och utgående från målen för studieperioden. De studerande ska få respons om sin kompetensutveckling och ges möjlighet till självvärdering. Allt detta är positivt.

Enligt förslaget övergår man i gymnasiet till studiepoäng så att två studiepoäng motsvarar en nuvarande kurs. Av studiepoängen kan man enligt förslaget på ett mångsidigare sätt än tidigare skapa studiehelheter som innehåller olika läroämnen. Det här uppmuntrar till att hitta gymnasiespecifika lösningar och till att i allt högre grad bygga undervisningen kring teman

och fenomen. Det ger också en möjlighet att rytmisera studierna på ett nytt sätt.

Övergången till högskolornas system med studiepoäng underlättar tillgodoräkandet av högskolestudier under gymnasiet och stöder avläggandet av dem.

Studentexamen har utvecklats i en god riktning i enlighet med den senaste läroplansreformen, vilket är nödvändigt, men i praktiken med ett visst eftersläp. Det är viktigt att studentexamen med så snabb tidtabell som möjligt kan utvecklas i enlighet med förändringarna i gymnasielagen och gymnasiets läroplan. Mest oro i gymnasierna skapar förändringarna i antagningen till högskolorna. Antagningen kommer enligt redan godkända lagändringar att bygga på resultaten i studentexamen, vilket ökar stressen för de studerande i gymnasiet och gör de studerandes val mera ödesdigra med tanke på fortsatta studier än vad som tidigare varit fallet. Det här motarbetar tyvärr de goda ambitionerna i förslaget till gymnasielag. Redan nu visar skolhälsoundersökningen från år 2015 att stressen bland gymnasiestuderande och i synnerhet flickor har ökat markant.

Lagförslagets ambition att trygga tillgången till handledning och specialundervisning för gymnasiestuderande omfattas, men det är viktigt att resurseringen av gymnasiestudierna möjliggör dessa nya ansvarsområden. Också dimensioneringen av lärarutbildning bör garantera tillgången på speciallärare och studiehandledare i gymnasierna för båda språkgrupperna. De som slutfört gymnasiet och som inte erhållit en fortsatt studieplats har enligt lagförslaget rätt att få studiehandledning och karriärplanering under det år som följer på året då lärokursen slutförts. Det här motsvarar målsättningarna i ungdoms- och samhällsgarantin, men utgör samtidigt ett betydande arbetstillskott i studiehandledarnas arbete, eftersom det är betydande andelar av studenterna som inte erhåller en fortsatt studieplats direkt efter gymnasiet.

Lagförslaget fastslår att en del av gymnasiestudierna ska ordnas i samarbete med en eller flera högskolor. De studerande ska också ha möjlighet att utveckla sitt internationella kunnande samt sitt arbetslivs- och företagarkunnande. Grankullas gymnasier arbetar redan i hög grad i enlighet med lagförslaget och stadgandena motsvarar framtidens kompetensbehov. I och med att dessa blir lagstadgade krav kommer det emellertid att förutsättas att systematiskt samarbete med högskolor byggs upp i t.ex. regionala gymnasienätverk. Det är problematiskt att ansvaret för samarbetet läggs på gymnasierna och inte på högskolorna och detta kan föranleda ojämlikhet mellan regioner och gymnasier. Det är viktigt att också högskolorna resurserar samarbetet.

I studentexamen ska ett godkänt prov, enligt lagförslaget, få tas om utan begränsningar. Ur de studerandes synvinkel är reformen god, men den försvårar gymnasiernas möjligheter att förutse hur många skribenter som behöver arrangemang gällande de digitala studentskrivningarna.

Som helhet omfattas ändringarna i lagutkastet. De motsvarar framtidens behov och de motsvarar de arbetsätt och den vision som gymnasierna i Grankulla har. Ett framgångsrikt verkställande av lagförslagen förutsätter emellertid att nedskärningar i finansieringen av gymnasiestudierna inte

görs under de kommande åren.

Beslut:

Det ändrade beslutsförslaget godkändes.